

Beskrivning av instrumentet och dess användningsområde

MADRS-S är ett självskattningsformulär som syftar till att ge en bild av det nuvarande sinnestillståndet. Instrumentet innehåller nio påståenden om tillstånd/känslor och den svarande ombeds gradera i vilken utsträckning dessa känts av de senaste tre dygnet.

MADRS-S mäter följande symptom på depression:

- Sinnesstämning
- Oroskänslor
- Sömn
- Matlust
- Koncentrationsförmåga
- Initiativförmåga
- Känslomässigt engagemang
- Pessimism
- Livslust

Formuläret kan användas som ett stöd vid bedömning av depression och kan även vara ett komplement till den kliniker-administrerade MADRS både i forskningssammanhang och inom klinisk verksamhet. MADRS-S har visat sig vara känslig för förändring i graden av depression, varför den lämpar sig för att mäta effekten av behandling samt hur depressionen förändras över tid [1,2].

Vilka grupper är instrumentet gjort för?

MADRS-S är ett självskattningsformulär. Det finns även en version för professionsskattning, MADRS, men den innefattas inte i detta användarstöd.

Översikt

Funktion

- ✓ Screening
- ✓ Stöd vid bedömning/diagnostisering
- ✓ Uppföljning av insats till en individ
- ✓ Uppföljning av insats till en grupp

Sakområde

- ✓ Nedstämdhet, depression

Målgrupper

- ✓ Självskattning

Antal frågor

Nio frågor

Tidskrav

5-10 minuter.

Tolkningsstöd

Manual finns ej

Legitimationskrav

Nej

Licenskrav

Nej

Kostnad

Formulär kan laddas ner utan kostnad

Administration

Fylls i manuellt på papper

Evidens och beprövad erfarenhet

Hur många frågor består instrumentet av?

Nio frågor som skattas enligt en sjugradig skala med fyra definierade och tre mellanliggande icke-definierade skalsteg.

Hur lång tid tar det att fylla i?

MADRS-S tar ca 5-10 minuter att svara på [1].

Tolkning av resultat

MADRS-S innehåller inga delskalor. Poängen ligger mellan 0-6 för varje fråga, vilket ger en totalsumma på 0-54 poäng. Högre poäng indikerar mer allvarlig depression. Nedan följer ett exempel på en fråga. Patienten/klienten markerar den siffra som bäst motsvarar sinnesstämningen de senaste tre dagarna.

1. Sinnesstämning

Här ber vi dig beskriva din sinnesstämning, om du känner dig ledsen, tungsint eller dyster till mods. Tänk efter hur du har känt dig de senaste tre dagarna, om du har skiftat i humöret eller om det varit i stort sett detsamma hela tiden, och försök särskilt komma ihåg om du har känt dig lättare till sinnes om det har hänt något positivt.

- 0 Jag kan känna mig glad eller ledsen, alltefter omständigheterna.
- 1
- 2 Jag känner mig nedstämd för det mesta, men ibland kan det kännas lättare.
- 3
- 4 Jag känner mig genomgående nedstämd och dyster. Jag kan inte glädja mig åt sådant som vanligen skulle göra mig glad.
- 5
- 6 Jag är så totalt nedstämd och olycklig att jag inte kan tänka mig värre.

Vid användning av MADRS-S är det viktigt att titta på vilka frågor som ger höga poäng, till exempel bör extra uppmärksamhet riktas mot höga poäng på frågan om "livslust".

Gränsvärden

Gränsvärden, så kallade cut-offs, kan användas för att få en bild av hur en individs eller en grups skattningar förhåller sig till skattningar av individer som inte har någon problematik. Gränsvärden kan ge en indikation om hur problematiken ser ut, om det bör göras ytterligare utredningar samt vad som kan vara relevant att titta närmare på. Det är alltid upp till klinikern att utifrån erfarenhet och kunskap göra en samlad bedömning. Gränsvärden ska därför endast ses som vägledande och ytterligare information bör alltid inhämtas för en mer komplett bedömning.

Olika gränsvärden har föreslagits men inga har bekräftats i publicerade studier. Följande gränsvärden för tolkning av poängen på MADRS-S går att hitta på Stockholms Läns Landstings hemsida. Riktlinjerna kommer från Institutionen för klinisk neurovetenskap, Karolinska Institutet [3]. Observera att dessa gränsvärden inte har testats i någon referentgranskad artikel publicerad i en vetenskaplig tidskrift.

0-11 p ej deprimerad

12-20 mild depression

>20 hög sannolikhet för egentlig depression om tillståndet varat mer än två veckor

>40 inläggning på psykiatrisk klinik bör övervägas

Normalvärden

Det finns inga publicerade normalvärden baserade på en svensk befolkning.

Förutsättningar för användning

MADRS-S är fritt att använda i icke-kommersiella syften. Formuläret fylls i för hand och kan laddas ner gratis från bland annat Natur & Kultur:

<https://www.nok.se/PageFiles/103591/madrs.pdf> eller från Stockholms Läns Landsting: <http://www.viss.nu/Global/Blanketter/MADRS-Sjalvskattning.pdf>

Evidens och beprövad erfarenhet

MADRS-S bedöms vara en väletablerad bedömningsmetod. Mer information om vilka kriterier som krävs för att ett instrument ska få kallas 'väletablerat' hittar du [här](#). Den svenska versionen har utvärderats i tre referentgranskade artiklar, som har publicerats i vetenskapliga tidskrifter. Formuläret visar på både bra reliabilitet och validitet, vilket innebär att det har hög pålitlighet och giltighet.

MADRS-S har använts i svenska studier för att mäta effekter av olika insatser [4,5]. Vad som kan betraktas som en statistiskt säkerställd förändring beror på flera olika faktorer och kan skilja mellan olika behandlingar och grupper. Därför bör en statistiker alltid konsulteras för att klargöra vad som innebär en signifikant förändring i varje enskilt fall.

Referenser

1. Fbanken. Montgomery Åsberg Depression Rating Scale.
<http://fbanken.se/form/14/montgomery-asberg-depression-rating-scale>.
2. Bondolfi, G., Jermann, F., Weber Rouget, B., Gex-Fabry, M., McQuillan, A., Dupont-Willemin, A.... & Nguyen, C. (2010). Self- and clinician-rated Montgomery-Åsberg Depression Rating Scale: Evaluation in clinical practice. *Journal of Affective Disorders*, 121, 268-272.
3. Stockholms Läns Landsting. *MADRS-S Montgomery-Åsberg Depression Rating Scale*.
http://www.viss.nu/Global/Blanketter/madrs_tolkningsguide.pdf.
4. Forsell, E., Bendix, M., Holländare, F., Szymanska von Schultz, B., Nasiell, J., Blomdahl-Wetterholm, M.,... & Kaldo, V. (2017). Internet-delivered cognitive behavior therapy for antenatal depression: a randomized controlled trial. *Journal of Affective Disorders*, 221, 56-64.
5. Hange, D., Ariai, N., Kivi, M., Eriksson, M., Nejati, S., Peterson, E-L. (2017). The impact of internet-based cognitive behavior therapy on work ability in patients with depression- a randomized controlled study. *International Journal of General Medicine*, 10, 151-159.

Bilaga. Sammanställning av evidens.

Evidensnivå

★ ★ ★

Väletablerad bedömningsmetod

Referenser

- [1] Holländare, F., Andersson, G., & Engström, I. (2010). A comparison of psychometric properties between internet and paper versions of two depression instruments (BDI-II and MADRS-S) administered to clinic patients. *Journal of Medical Internet Research*, 12(5), e49.
- [2] Svanborg, P., & Åsberg, M. (2001). A comparison between the Beck Depression Inventory (BDI) and the self-rating version of the Montgomery Åsberg Depression Rating Scale (MADRS). *Journal of Affective Disorders*, 64(2), 203-216.
- [3] Wikberg, C., Nejati, S., Larsson, M. E. H., Petersson, E.-L., Westman, J., Ariai, N., . . . Björkelund, C. (2015). Comparison between the Montgomery-Asberg Depression Rating Scale–Self and the Beck Depression Inventory II in primary care. *The Primary Care Companion for CNS Disorders*, 17(3), 10.4088/PCC.4014m01758.

Artikel	N	Ålder	Urval	Reliabilitet		Validitet					Totalt
				Intern konsistens	Reliabilitet	Strukturell validitet	Prediktiv validitet	Samtidig validitet	Yta under kurvan	Sensitivitet/specificitet	
1			MADRS-S	★ ★ ★							
	87	20-72	Deprimerade patienter	0,73-0,81	-	-	-	-	-	-	
2			MADRS-S					★ ★ ★			
	86	19-80	Deprimerade patienter	-	-	-	-	0,87	-	-	
3			MADRS-S	★ ★ ★				★ ★ ★			★ ★ ★
	146	18+	Diagnostiserad depression	0,76	-	-	-	0,62-0,66	-	-	

★ = Minimal (M); ★★ = Tillfredsställande (T); ★★★ = Bra (B).
 Kriterier för bedömningen av evidensen hittar du [här](#).